

ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ I – Đề số 1**Môn: Tiếng Việt - Lớp 5****Bộ sách Cánh diều****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM**
 Mục tiêu

- Ôn tập lý thuyết giữa học kì I của chương trình sách giáo khoa Tiếng Việt 5 –Cánh diều.
- Vận dụng linh hoạt lý thuyết đã học trong việc giải quyết các câu hỏi trắc nghiệm và tự luận Tiếng Việt.

A. Kiểm tra đọc**I. Đọc thành tiếng**

GV cho học sinh đọc một đoạn trong các bài tập đọc và trả lời một số câu hỏi về nội dung đoạn vừa đọc theo quy định.

II. Đọc thầm văn bản sau:**Tại sao mẹ lại khóc?**

Một cậu bé hỏi mẹ:

- Tại sao mẹ lại khóc?

Người mẹ đáp:

- Vì mẹ là một phụ nữ.
- Con không hiểu. – Cậu bé ngạc nhiên.

Người mẹ ôm chặt con và âu yếm:

- Con không bao giờ hiểu được nhưng nó là như thế đấy...

Thời gian trôi đi. Cậu bé lại hỏi cha:

- Sao mẹ lại khóc hả cha ? Tất cả phụ nữ đều như thế, con yêu ạ. – Người cha mỉm cười đáp.

Khi cậu bé trở thành một người đàn ông, anh vẫn thường tự hỏi: “ Tại sao phụ nữ lại khóc nhỉ?”.

Cuối cùng anh ta tìm đến một nhà hiền triết. Nghe hỏi, nhà hiền triết đáp: “ Khi Thượng đế tạo ra phụ nữ, Người đã làm cho họ thật đặc sắc. Người làm cho họ có đôi vai thật cứng cáp để che chở được cả thế giới, đôi tay họ mát lành để săn sóc yêu thương và Người cho họ một sức mạnh tiềm ẩn để mang nặng đẻ đau.

Người cho họ một sự dũng cảm để nuôi dưỡng và chăm sóc gia đình, người thân, bạn bè ngay cả trong những lúc mọi người dường như buông trôi, dù có nhọc nhằn đến mấy đi nữa họ cũng không bao giờ than thở... Người cho họ tình cảm để họ yêu thương con cái, ngay cả lúc con họ gây cho họ đau khổ.

Người cho họ sức mạnh để chăm sóc người chồng của họ, để bảo vệ trái tim anh ta... Người cho họ sự khôn ngoan để biết rằng một người chồng tốt sẽ không bao giờ làm tổn thương vợ mình, hiểu rõ sự chịu đựng của người phụ nữ và cô ta luôn thấp thỏang sau mỗi sự thành công của người chồng.

Để làm được những việc nhọc nhằn đó, Người đã cho họ những giọt nước mắt để rơi, để họ sử dụng bất cứ lúc nào và đây là điểm yếu duy nhất của họ. Khi con thấy họ khóc, hãy nói với họ con yêu họ biết bao và nếu họ vẫn khóc, con hãy làm trái tim họ được bình yên."

(Theo Võ Đức Duy)

Khoanh vào chữ cái trước ý trả lời đúng nhất hoặc làm theo yêu cầu:

Câu 1. Theo lời nhà hiền triết, người phụ nữ được Thượng đế tạo nên có điểm tốt đẹp đặc sắc nào?

- A. Người phụ nữ có đôi vai cứng cáp để che chở được cả thế giới, có đôi tay mát lành để săn sóc yêu thương, có sức mạnh tiềm ẩn để mang nặng đẻ đau.
- B. Người phụ nữ rất dễ rơi nước mắt.
- C. Người phụ nữ có đôi tay mát lành để nuôi dưỡng chăm sóc gia đình, người thân, bạn bè dù có nhọc nhằn đến mấy đi nữa họ cũng không bao giờ than thở.
- D. Người phụ nữ yếu đuối, dễ bị tổn thương.

Câu 2. Nhà hiền triết giải thích tại sao phụ nữ lại khóc?

- A. Vì họ có nhiều nước mắt hơn đàn ông.
- B. Họ khóc để làm vơi đi những nhọc nhằn và đau khổ mà họ phải chịu đựng trong cuộc sống.
- C. Để làm cho người khác thương xót mình.
- D. Vì họ nhạy cảm hơn đàn ông.

Câu 3. Nhà hiền triết khuyên chúng ta nên làm gì khi thấy phụ nữ khóc?

- A. Nói lời an ủi và để yên cho họ khóc.
- B. Nắm lấy tay họ và nói lời an ủi.
- C. Để yên cho họ khóc và đừng làm phiền họ.
- D. Nói với họ lời yêu thương và làm trái tim họ bình yên.

Câu 4. Từ nào không thể thay thế cho từ "Thượng đế" trong câu chuyện trên?

- A. Ngọc hoàng
- B. Trời
- C. Tạo hóa
- D. Tự nhiên

Câu 5. Câu chuyện muốn nói với chúng ta điều gì?

- A. Người phụ nữ rất nhạy cảm, dễ bị tổn thương và dễ khóc.
- B. Người phụ nữ rất tài giỏi, hãy dành cho họ quyền lãnh đạo.
- C. Người phụ nữ có sức mạnh, giàu lòng yêu thương và đức hi sinh.
- D. Người phụ nữ chăm chỉ làm việc, chăm lo gia đình.

Câu 6. Tìm các tính từ chỉ phẩm chất của người mẹ trên.

Câu 7. Dấu gạch ngang trong câu sau có tác dụng gì?

“Sao mẹ lại khóc hả cha ? Tất cả phụ nữ đều như thế, con yêu ạ. – Người cha mỉm cười đáp.”

B. Kiểm tra viết

I. Chính tả: Nghe - viết

Cây tre Việt Nam

Nước Việt Nam xanh muôn ngàn cây lá khác nhau. Cây nào cũng đẹp, cây nào cũng quý, nhưng thân thuộc nhất vẫn là cây tre nứa. Tre Đồng Nai, nứa Việt Bắc, tre ngút ngàn Điện Biên Phủ, luỹ tre thân mật làng tôi... đâu đâu ta cũng có nứa tre làm bạn.

Tre, nứa, trúc, mai, vầu máy chục loại khác nhau, nhưng cùng một mầm non măng mọc thẳng. Vào đâu tre cũng sống, ở đâu tre cũng xanh tốt. Dáng tre vuơn mộc mạc, mầm tre tươi nhũn nhặn. Rồi tre lớn lên, cứng cáp, dẻo dai, vững chắc. Tre trông thanh cao, giản dị, chí khí như người.

II. Tập làm văn Em hãy viết bài tả người thân em yêu quý trong gia đình.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT
THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

1. A	2. B	3. D	4. D	5.C
------	------	------	------	-----

A. Kiểm tra đọc**I. Đọc thành tiếng****II. Đọc thầm văn bản sau:**

Câu 1. Theo lời nhà hiền triết, người phụ nữ được Thượng đế tạo nên có điểm tốt đẹp đặc sắc nào?

- A. Người phụ nữ có đôi vai cứng cáp để che chở được cả thế giới, có đôi tay mát lành để săn sóc yêu thương, có sức mạnh tiềm ẩn để mang nặng đẻ đau.
- B. Người phụ nữ rất dễ rơi nước mắt.
- C. Người phụ nữ có đôi tay mát lành để nuôi dưỡng chăm sóc gia đình, người thân, bạn bè dù có nhọc nhằn đến mấy đi nữa họ cũng không bao giờ than thở.
- D. Người phụ nữ yếu đuối, dễ bị tổn thương.

Phương pháp giải:

Căn cứ nội dung bài đọc hiểu, đọc và tìm ý.

Lời giải chi tiết:

Nhà hiền triết nói rằng khi Thượng đế tạo ra phụ nữ, Người đã làm cho họ thật đặc sắc. Người làm cho họ có đôi vai thật cứng cáp để che chở được cả thế giới, đôi tay họ mát lành để săn sóc yêu thương và Người cho họ một sức mạnh tiềm ẩn để mang nặng đẻ đau.

Đáp án A.

Câu 2. Nhà hiền triết giải thích tại sao phụ nữ lại khóc?

- A. Vì họ có nhiều nước mắt hơn đàn ông.
- B. Họ khóc để làm vơi đi những nhọc nhằn và đau khổ mà họ phải chịu đựng trong cuộc sống.
- C. Để làm cho người khác thương xót mình.
- D. Vì họ nhạy cảm hơn đàn ông.

Phương pháp giải:

Căn cứ nội dung bài đọc hiểu, đọc và tìm ý.

Lời giải chi tiết:

Phụ nữ khóc để làm vơi đi những nhọc nhằn và đau khổ mà họ phải chịu đựng trong cuộc sống.

Đáp án B.

Câu 3. Nhà hiền triết khuyên chúng ta nên làm gì khi thấy phụ nữ khóc?

- A. Nói lời an ủi và để yên cho họ khóc.
- B. Nắm lấy tay họ và nói lời an ủi.
- C. Để yên cho họ khóc và đừng làm phiền họ.
- D. Nói với họ lời yêu thương và làm trái tim họ bình yên.

Phương pháp giải:

Căn cứ bài đọc hiểu, đọc và tìm ý.

Lời giải chi tiết:

Nhà hiền triết khuyên chúng ta khi thấy phụ nữ khóc, hãy nói với họ con yêu họ biết bao và nếu họ vẫn khóc, con hãy làm trái tim họ được bình yên.

Đáp án D.

Câu 4. Từ nào không thể thay thế cho từ “Thượng đế” trong câu chuyện trên?

- A. Ngọc hoàng
- B. Trời
- C. Tạo hóa
- D. Tự nhiên

Phương pháp giải:

Căn cứ bài đọc hiểu, đọc và tìm ý.

Lời giải chi tiết:

Từ “Ngọc hoàng, Trời, tạo hóa” có nghĩa là người tạo ra thế giới và muôn loài.

Từ “tự nhiên” có nghĩa là mọi thứ sẵn có không phải do con người tạo ra.

Đáp án D.

Câu 5. Câu chuyện muốn nói với chúng ta điều gì?

- A. Người phụ nữ rất nhạy cảm, dễ bị tổn thương và dễ khóc.
- B. Người phụ nữ rất tài giỏi, hãy dành cho họ quyền lãnh đạo.
- C. Người phụ nữ có sức mạnh, giàu lòng yêu thương và đức hi sinh.
- D. Người phụ nữ chăm chỉ làm việc, chăm lo gia đình.

Phương pháp giải:

Căn cứ bài đọc hiểu, suy nghĩ và trả lời.

Lời giải chi tiết:

Câu chuyện muốn nói với chúng ta rằng người phụ nữ có sức mạnh, giàu lòng yêu thương và đức hi sinh.

Đáp án C.

Câu 6. Tìm các tính từ chỉ phẩm chất của người mẹ trên.

Phương pháp giải:

Căn cứ nội dung bài Tính từ.

Lời giải chi tiết:

Các tính từ chỉ phẩm chất của người mẹ là đặc sắc, cứng cáp, mát lành, dũng cảm, khôn ngoan.

Câu 7. Dấu gạch ngang trong câu sau có tác dụng gì?

“Sao mẹ lại khóc hả cha ? Tất cả phụ nữ đều như thế, con yêu ạ. – Người cha mỉm cười đáp.”

Phương pháp giải:

Căn cứ vào nội dung bài dấu gạch ngang.

Lời giải chi tiết:

Dấu gạch ngang trong câu trên có tác dụng đánh dấu bộ phận chủ thích, giải thích.

B. Kiểm tra viết

I. Chính tả

- Bài viết không mắc lỗi chính tả, chữ viết rõ ràng, trình bày đúng hình thức đoạn văn.
- Không mắc các lỗi chính tả, trình bày đẹp, sạch sẽ.

II. Tập làm văn

Phương pháp giải:

Phân tích, tổng hợp.

Lời giải chi tiết:

Ai đã từng nghe những giai điệu tha thiết, ngọt ngào trong khúc ca “Nhật kí của mẹ” chắc không thể nào quên “Này con yêu ơi, con biết không? Mẹ yêu con, yêu con rất nhiều! Những kỷ niệm lần đầu yêu, suốt một đời đâu dẽ quên...” Người mẹ nào cũng yêu con rất nhiều, yêu con vô bờ bến. Mỗi lần nghe những ca từ về mẹ, trong em lại hiện về hình ảnh người mẹ thân thương của mình.

Năm nay, mẹ đã ngoài bốn mươi tuổi. Thân hình mảnh mai, nhỏ nhắn đã tôn thêm vẻ đẹp của mẹ. Mái tóc đen óng mượt, dài ngang vai nhưng được mẹ búi lên gọn gàng. Khuôn mặt mẹ hình trái xoan với làn da hơi rám nắng. Đôi môi hồng thắm nằm dưới sống mũi dọc dừa càng nhìn càng thấy đẹp. Lúc cười, nhìn mẹ tươi giống như đóa hoa hồng vừa nở ban mai. Bàn tay gầy gò vì mẹ phải lo toan mọi việc để nuôi nấng, dùi dắt em. Mẹ làm nghề nông tuy nhiên mẹ may vá và thêu thùa vô cùng đẹp.

Trong nhà, mẹ là người đảm nhiệm công việc nội trợ. Mẹ dạy cho em làm nhiều việc như: gấp quần áo, quét nhà, rửa chén... Còn bố thì giúp mẹ giặt và phơi đồ, dọn dẹp và chăm nom nhà cửa sạch sẽ. Mẹ là người dậy sớm nhất nhà để chuẩn bị bữa ăn sáng, giúp hai anh em chuẩn bị quần áo đến trường kịp giờ học.

Khi em ốm đau mẹ phải thức suốt đêm để trông nom. Mẹ nấu cháo thịt băm và đút cho em từng chút. Tuy công việc ruộng đồng cày bừa bận rộn nhưng buổi tối mẹ thường dành rất nhiều thời gian để giảng bài cho em. Mẹ ít khi nào nổi giận với hai anh em. Mỗi khi em phạm lỗi, mẹ nhẹ nhàng nhắc nhở em sửa lỗi.

Mỗi tối, mẹ thường kể chuyện cổ tích cho em nghe trước khi đi ngủ. Những câu chuyện của mẹ không chỉ giúp em dễ dàng vào giấc ngủ mà còn dạy em nhiều bài học quý giá về cuộc sống. Em nhớ mãi lần mẹ và em cùng nhau làm bánh cho ngày sinh nhật của bố, mẹ đã dạy em cách làm bánh và hai mẹ con đã có một ngày thật vui vẻ và ý nghĩa.

Mẹ luôn tận tụy, tảo tần chăm sóc gia đình và dạy dỗ em với mong muốn em trở thành người hữu ích cho xã hội. Em yêu mẹ rất nhiều và sẽ cố gắng học tập thật tốt để không phụ lòng mẹ.